

Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту

Тема 1

План

Сутність та особливості міжнародного менеджменту

Періодизація розвитку міжнародного бізнесу

Глобалізація та інтернаціоналізація: сутність, мотиви, стратегії та проблеми розвитку в економіці України

Поняття та відмінності

Міжнародний менеджмент - це управління з використанням конкурентних переваг фірми за рахунок ведення бізнесу в інших країнах, спираючись на особливості їх економік.

Міжнародний менеджмент суттєво відрізняється від будь-якого національного.

Основні відмінності полягають в умовах, людях, інформації, відношенні до інновацій та ін.

Відмінності в умовах

Специфіка умов пов'язана з особливостями і рівнем розвитку економіки країни, національними традиціями і стереотипами поведінки, особливостями загальної і ділової культури.

Економіку кожної країни можна оцінити з точки зору рівня її розвитку, стану трудових відносин, технологій виробництва, податкових систем. Першорядне значення має національна законодавча база бізнесу, його захист, рівень ризиків і ступінь гарантій.

Національні традиції і стереотипи поведінки багато в чому визначають ділову етику кожної країни.

Загальна та ділова культура кожної країни унікальна

Відмінності в людях

Відмінності в людях породжують різні пріоритети, цінності та потреби. Ці відмінності проявляються як у ставленні до роботи, так і в підходах до справи.

Таким чином, праця може розглядатися як:

- 1) життєва потреба;
- 2) шлях самореалізації;
- 3) спосіб заробітку на життя.

У спеціальному міжнародному дослідженні 50% японців вказали третій варіант, але лише 30% бельгійців і голландців це зробили

Відмінності в інформації

Якісно інша інформаційна база. Суттєво відзначаються національні бізнес-знання, принципи ведення бізнесу, ділова мова та багато іншого.

У різних країнах існують різні способи отримання, зберігання та обробки інформації. Принципово відзначаються принципи і системи спілкування.

Відмінності в ставленні до інновацій

Ставлення до інновацій дуже різняться від країни до країни. Готовність прийняти нове зазвичай ґрунтується на невдоволенні старим. Якщо людей влаштовує існуючий порядок речей, то їх складно схилити до нововведень, змін, реформ.

Основна відмінність міжнародного від національного менеджменту полягає у врахуванні та використанні особливостей національної економіки та культури в управлінні

**Фірма, яка спрямувала
свої прагнення на
ринок іншої країни,
дотримується при
цьому певних цілей**

пошук нових ринків збуту (збільшення продажів)

пошук ресурсів (отримання конкурентних переваг)

пошук нових правових умов
(отримання нових можливостей, яке пропонує нове правове середовище)

Для того, щоб вийти і закріпитися на зовнішньому ринку, компанія повинна врахувати і виконати ряд умов. Такими факторами можуть бути:

- економічні,
- природні,
- демографічні,
- географічні,
- культурні,
- інші характеристики країни

Оцініть географічне розташування та культурні фактори для України.

Завдання міжнародного менеджменту

1. Аналіз та оцінка зовнішнього середовища

2. Оцінка культурного фону

3. Вибір організаційних форм бізнесу

4. Вивчення та оцінка національного менталітету

5. Використання місцевого бізнес-сервісу

Вміла постановка та правильне вирішення завдань дозволяє зробити міжнародний бізнес успішним, а міжнародний менеджмент ефективним

Міжнародний бізнес

У давнину купці оперували по всьому відомому тоді світу. Поряд з обміном товарами відбувалося взаємопроникнення культур, звичаїв та ідей.

Міжнародний бізнес - це ділова взаємодія фірм різних країн, спрямоване на отримання прибутку від переваг міжнародних економічних операцій

Етапи розвитку міжнародного бізнесу

Комерційна ера (1500-1850 рр.)

Ера експансії (1850 – 1914 рр.)

Ера концесій (1914 – 1945 рр.)

Ера національних держав (1945 – 1970 рр.)

Ера глобалізації (поч. з 70-х рр. XX ст.)

Комерційна ера (1500-1850 рр.)

Починається з часів великих географічних відкриттів і закінчується серединою XIX ст. Пошук величезних особистих вигід, пов'язаних з торгівлею колоніальними товарами в Європі, був потужною рушійною силою, яка визначала розвиток базової форми міжнародної торгівлі

Ера експансії (1850 – 1914 рр.)

У цей період здійснюються остаточне оформлення і структуризація колоніальних імперій на фоні бурхливого розвитку європейських країн (пізніше США), спричиненого промисловою революцією початку XIX ст. і наступними досягненнями технологічного розвитку.

Відбувся перехід від виведення екзотичних заморських товарів до видобутку сировини і систематичного плантаційного господарства в колоніальних регіонах як вигідніших і економічно перспективніших сфер міжнародного бізнесу.

Ера концесій (1914 – 1945 рр.)

В цей період якісно змінилась роль найбільших компаній, що оперували на колоніальних ринках. Майже повсюдно компанії-концесіонери перетворюються на автономні економічні держави, що здійснюють виробничі, торгові, освітні, медичні, транспортні, поліцейські функції не лише для своїх робітників, але часто для всіх жителів районів, що належать до концесій.

Ера національних держав (1945 – 1970 рр.)

Характеризується такими особливостями розвитку:

- 1) це – становлення і бурхливий розвиток десятків нових національних держав, що отримали внаслідок концесійної ери в певному розумінні розвинутий економічний базис і певну кадрово-технологічну структуру.
- 2) у спадщину дісталися і всі недоліки колоніального господарського розвитку: від монопродуктових економік до тяжких фінансових проблем

Ера глобалізації (поч. з 70-х рр. ХХ ст.)

Цей період розвитку цивілізації взагалі та міжнародного бізнесу зокрема проходить під знаком революційних технологічних змін, за якими йдуть економічні, соціальні та політичні зміни.

Комп'ютерна революція і потужний розвиток телекомунікацій практично неспізнано змінили обличчя всіх традиційних технологій, вивівши їх на якісно новий рівень, і зрозуміло, що перші та найголовніші плоди цього процесу потиснули та пожинають промислово розвинені країни. На жаль, у багатьох випадках розрив між ними та більш відсталими країнами збільшується і відповідно зростає напруженість у відносинах.

Складові міжнародного бізнесу

Дохід від продажу вашого товару в іншій країні

Створення виробничого об'єкта в іншій країні

Надання послуг і товарів спільно фірмами двох країн споживачам в третій країні

Особливості сучасного міжнародного бізнесу

Сучасний міжнародний бізнес розвивається в специфічних умовах політичної та економічної взаємодії між країнами.

Особливості міжнародного бізнесу:

- доступність та універсальність,
- поетапний розвиток,
- глобальність технологій,
- комплексна взаємодія національного та міжнародного.

Причини переростання національного бізнесу в міжнародний

Взаємопроникнення товарів супроводжується поширенням ділової культури. Це часто вступає в протиріччя з бажанням зберегти національну ідентичність в бізнесі. Глобальний ринок змушує підприємців грати за міжнародними правилами.

У порівнянні з національним бізнесом, міжнародний бізнес надає додаткові можливості:

- економічні,
- організаційні,
- технологічні,
- культурні.

Приклад: реклама шампуню

В УКРАЇНІ

**В МУСУЛЬМАНСЬКИХ
КРАЇНАХ**

Поняття глобалізації

Підходи до трактування поняття «глобалізація»:

- Глобалізація – тривалий процес інтеграції національних економік світу з метою розв'язання глобальних проблем людства.
- Глобалізація – складне явище взаємозалежності економік, що виникає у зв'язку з обміном товарів і послуг та потоками капіталів.
- Глобалізація – процес, завдяки якому досягнення, рішення і діяльність людей в одній частині земної кулі справляють значний вплив на окремих людей і їхні спільноти в усіх частинах світу.
- Глобалізація – сукупність викликів і проблем сьогодення

Під глобалізацією світового господарства розуміють процес посилення взаємозв'язку національних економік країн світу, що знаходить своє вираження в утворенні світового ринку товарів і послуг, фінансів; становленні глобального інформаційного простору, перетворенні знання в основний елемент суспільного багатства, виході бізнесу за національні кордони через формування ТНК, впровадженні і домінуванні в повсякденній практиці міжнародних відносин і внутрішньополітичного життя народів принципово нових і універсальних ліберально-демократичних цінностей тощо.

Наслідки глобалізації

До позитивних належать:

- поширення нових інформаційних технологій та пов'язаних з ними переваг (скорочення часу і витрат на трансакції, поліпшення умов праці та життя);
- перехід на ресурсозаощаджуючі технології;
- посилення уваги до важливих проблем людства та інші.

До негативних наслідків глобалізації відносяться:

- посилення нерівномірності розвитку країн світу;
- нав'язування сильними країнами своєї волі, нераціональної структури господарства, політичної та економічної залежності.

Причини глобалізаційних процесів

- процес інтернаціоналізації, який приводить до поглиблення співробітництва між країнами та посилення їх взаємозалежності;
- науково-технічний прогрес;
- загострення проблем, що є загальними для всіх людей і країн світу та є важливими з точки зору збереження та розвитку людської цивілізації.

Основні ознаки процесу глобалізації

- взаємозалежність національних економік та їхнє взаємопроникнення, формування міжнародних виробничих комплексів поза національними кордонами;
- фінансова глобалізація – зростаюча фінансова єдність та взаємозалежність фінансово-економічних систем країн світу;
- послаблення можливостей національних держав щодо формування незалежної економічної політики;
- розширення масштабів обміну та інтенсифікація процесів руху товарів, капіталів, трудових ресурсів;
- створення інституцій міждержавного, міжнародного регулювання глобальних проблем;
- тяжіння світової економіки до єдиних стандартів, цінностей, принципів функціонування

Тренди
трансформації
глобалізаційних
процесів у
контексті наслідків
повномасштабного
російського
вторгнення в
Україну

1) суцільна політизація

2) розпад спільного нормативно-правового, зокрема правозахисного, простору та нормативно-ціннісного порядку

3) тінізація світової торгівлі

4) вигреш компаній енергетичного сектора порівняно з компаніями у сфері високих технологій

5) тренд до створення альтернативної нинішній, як би паралельної, міжнародної валютно-фінансової системи

Суцільна політизація

Повномасштабне воєнне вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 р. призвело до всепроникаючої, тотальної політизації глобального економічного порядку, всієї системи міжнародних економічних та валютно-фінансових відносин і стало каталізатором її біполяризації.

Спостерігається надзвичайна політизація всієї системи міжнародних економічних відносин.

Розпад спільного нормативно-правового простору

Стратегічна автономізація» ключових акторів світової політики та економіки (США разом із англо-саксонськими країнами, ЄС, Китаю).

Ключові актори світової економіки та політики – США, ЄС, Китай – дедалі більше розглядають свою участь у процесі глобалізації з позицій «стратегічної автономії».

- Блокування Сполученими Штатами апеляційного органу СОТ з 2011 р. і повністю – з грудня 2020 р.
- Автономна від США та постбрекзитної Великої Британії політика ЄС щодо Китаю, створення оборонного блоку AUKUS із одночасним вичавлюванням Франції із зони впливу в Індо-Тихоокеанському регіоні.
- Автономні торгові та інвестиційні стратегії ЄС і Великої Британії щодо повороту на Схід.
- Розвиток Китаєм альтернативних багатосторонніх банків розвитку та геостратегічних інфраструктурних ініціатив (проектів)

Розпад спільного нормативно-правового простору

Ізоляція та самоізоляція росії від ряду ключових інституцій («стовпів») європейського та світового порядку постбіполярної доби

Повномасштабне російське вторгнення в Україну викликало майже негайне колективне рішення п'яти посткомуністичних держав – членів ЄС – Болгарії, Польщі (Польща не є членом МІБ), Румунії, Словаччини та Чехії – розпочати вихід з членства та будь-якої діяльності Міжнародного інвестиційного банку (МІБ) і Міжнародного банку економічного співробітництва (МБЕС) – міждержавних багатосторонніх банків розвитку, що залишилися від розформованої в 1991 р. Ради економічної взаємодопомоги – інституційного формату, за допомогою якого Москва в біполярну добу здійснювала гегемонію

Тінізація світової торгівлі

Передбачає обхід санкцій, запровадження торгівлі за криптовалюту тощо.

Слід очікувати стрімкого, масованого та тривалого посилення тінізації багатьох сфер міжнародних економічних та валютно-фінансових відносин

Виграш компаній енергетичного сектора порівняно з компаніями у сфері високих технологій

Це, ймовірно, короткостроковий та середньостроковий тренд. Експерти вважають, що енергетичні компанії виграють на фоні інфляції та обмеженої пропозиції на ринку енергоносіїв.

Тренд до створення альтернативної нинішній, як би паралельної міжнародної валютно-фінансової системи

Загроза біфуркації світового економічного та фінансового простору. Проте наразі вона вбачається маловірогідною. Поки цей тренд віртуальний.

Це можливо лише у разі кардинального посилення не лише американських, а й загалом західних санкцій проти Китаю. А це, у свою чергу, вірогідно лише або за кардинального загострення конфлікту навколо Тайваню, його переростання в гарячу фазу, або за грубого й масштабного порушення Китаєм у стратегічних секторах західних санкцій проти росії.

Отже...

1. В оцінці сучасного соціально-економічного розвитку велику популярність набули теорія сталого розвитку суспільства і концепція ефективної держави.
2. Сучасний міжнародний бізнес функціонує в умовах ринкової глобалізації і відзначається взаємопроникненням національних економік.
3. Міжнародний менеджмент враховує національну ділову культуру і соціально-економічні системи.

The background features a light gray gradient with several overlapping, semi-transparent circles of varying sizes. The circles are centered in the upper half of the frame, creating a subtle, abstract pattern.

Дякую за увагу!